

5. Саймондс Дж.О. Ландшафт и архитектура / Дж.О. Саймондс; сокр.пер.с англ.. А.И. Маньшавина. – М.: Стройиздат, 1965. – 193 с.
6. Устройство габионов своими руками [Электронный ресурс] / Д.А. Ковров. – Режим доступа: <http://landscapedesign.ru/gabion/gabiony-v-landshaftnom-dizajne.html>.
7. Габионы в ландшафтном дизайне [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://yandex.ua/images/search?text=%D0%B3%D0%B0%D0%B1%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D1%8B%20%D0%B2%20%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%88%D0%B0%D1%84%D1%82%D0%BD%D0%BE%D0%BC%20%D0%B4%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%B9%D0%BD%D0%B5&stype=image&lr=964&noreask=1&source=wiz>.

Аннотация

В статье раскрыто понятие «габион», его разновидности и основные характеристики. Выявлены приемы формирования ландшафтно-архитектурной среды при помощи габионов.

Ключевые слова: архитектурно-ландшафтная организация, габион, контейнер, конструктивное решение, декоративные характеристики.

Abstract

The conception of “gabion”, its varieties and mane characteristics have been uncovered in the article. Methods of the formation of landscape and architectural environment by gabions have been revealed.

Keywords: landscape and architectural environment, gabion, container, design solution, decorative characteristics.

УДК 730

В.Я. Василишин

к.т.н., доцент кафедри інженерної та комп'ютерної графіки Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

ОСОБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ МЕРЕЖІ ТЕРИТОРІЇ ДНІСТРОВСЬКОГО КАНЬЙОНУ

Анотація. У статті запропоновано концепції для структурно-функціональної й архітектурно-планувальної реорганізації території Дністровського каньйону, що базуються на ідеях і пропозиціях ландшафтно-просторових організацій рекреаційних утворень та функціонуванні територіально-рекреаційної системи.

Ключові слова: Дністровський каньйон, туристично-рекреаційна система, ландшафтно-просторова організація, екорекреаційна мережа

Постановка проблеми. Значне посилення впливу сфери рекреації і туризму на економічний розвиток регіону можливе внаслідок успішного функціонування територіально-рекреаційної системи, що дає змогу ефективно використовувати природні й антропогенні рекреаційні ресурси, історичну та культурну спадщину.

Враховуючи умови розвитку туристичної галузі у межах Дністровського каньйону, туристично-рекреаційні системи є одним із найбільш перспективних напрямів піднесення економічного рівня регіону.

Мета статті. Оцінка туристично-рекреаційної структури, естетичного потенціалу та обґрунтування структурно-планувальної моделі екорекреаційної мережі Дністровського каньйону, які розглядаються на перспективу як науково-експериментальні об'єкти для формування нового виду рекреації.

Виклад основного матеріалу. Ландшафтні, гідрологічні, геоморфологічні особливості території Дністровського каньйону визначили структурно-планувальну організацію його екорекреаційної мережі. Територія характеризується значним природно-рекреаційним потенціалом і є носієм історичних типів ландшафтів, тому розглядається як основа для ідентифікації середовища регіону [1].

Дністровський каньйон володіє унікальними умовами: круті скелясті або заліснені береги, печери і гроти, водоспади, острови, пам'ятки природи, історії, архітектури, етнографії. Сплав рікою Дністер є однією із найцікавіших подорожей в Україні.

Комфортний клімат, пейзажна різноманітність, велика кількість об'єктів природо-заповідного фонду, використання лікувальних гідромінеральних ресурсів, де формуються рекреаційні ландшафти лікувального підкласу, численні лікувально-профілактичні заклади та можливість проведення прогулянкових, пізнавальних і спортивних екскурсій робить Дністровський каньйон сприятливим для розвитку рекреації.

Територія Дністровського каньйону сприяє втіленню різних видів туризму. Найбільшого розвитку набув водний і пішохідний туризм відпочинково-пізнавального характеру. Досить популярним є також спелеотуризм, пов'язаний із розміщенням тут унікальних печер.

Про ступінь наближення основних характеристик ландшафту до екологічно оптимальних параметрів можна судити за станом берегових територій, які є визначальним природно-рекреаційним потенціалом для організації перебування людей. На основі застосування засобів сучасного

ландшафтного дизайну та ландшафтного проектування і планування можна активізувати роботу з регенерації берегових ландшафтних територій.

В ході історичного розвитку берегові території максимально освоюються, але й найбільш деградують через відсутність необхідних пішохідних комунікацій в береговій смузі з облаштованими місцями для відпочинку, обмеження можливості використання просторів біля води в різні сезони року і упродовж доби [2].

До основних завдань регенерації ландшафтів берегових територій можна віднести:

- а) баланс природних і штучних компонентів середовища пропонується змінювати на користь природних;
- б) залежно від ступеня наближення до води формувати стійкий комунікаційний каркас з диференціацією ролі окремих напрямів;
- в) здійснення реконструкції основних об'єктів зі зміною їх використання у поєднанні з ландшафтною організацією прилеглих територій;
- г) створення умов для цілорічного використання із застосуванням засобів ландшафтно-архітектури [2].

З урахуванням особливостей, що склалися в результаті еволюції прибережної зони Дністровського каньйону і характерних рельєфно-планувальних ситуацій, викладачами та студентами Інституту архітектури, будівництва і туризму Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу запропоновано концепції, які базуються на основі ідей та пропозицій ландшафтно-просторової організації рекреаційних утворень.

Структурно-планувальну модель екорекреаційної мережі р. Дністер пропонується як центр науки, культури й освіти, центр здоров'я, інноваційних технологій та розвитку нових принципів взаємодії людини і навколишнього середовища.

Перша авторська концепція структурно-функціональної та архітектурно-планувальної реорганізації та розвитку території Дністровського каньйону включає:

1. Створення у прибережній зоні терасових парків та прибережних парків, гідропарків тощо.

У вододільній зоні формується мережа агропарків на базі:

- а) агроландшафтів (агротуризм, прогулянковий, пізнавальний відпочинок);
- б) етнопарків, формування яких здійснюється на базі українського села з багатою історико-культурною спадщиною (краєзнавчий туризм, активний, пізнавальний відпочинок);

в) заповідних парків, основою формування яких є охоронно-заповідні території, структурні елементи екосистеми України (краєзнавчий туризм, пізнавальний відпочинок) та ін.

2. Організацію системи екорекреаційної мережі: створення тематичних парків, тематика яких пов'язана з напрямом науково-дослідних комплексів екоцентрів рекреаційного змісту.

3. Організацію рекреаційних зон:

а) прибережна рекреаційно-бальнеологічна зона (лікувально-оздоровчі центри, центри здоров'я, центри відпочинку і туризму);

б) агропаркова зона (аграрно-селекційні ферми: зерноводство, садівництво, лікувальне рослинництво), агропарки, етнопарки та ін.;

в) аграрно-виробнича зона.

4. Створення системи транспорту та обслуговування – розгалуженої системи прибережно-глибинних транспортних зв'язків з головним транспортним коридором екорекреаційної мережі, що проходить уздовж Дністра і забезпечує зв'язок екоцентрів.

5. Активізація рекламно-маркетингової діяльності в сфері туризму, здійснення комплексу заходів із розвитку місцевої туристичної інфраструктури, стимулювання розвитку приватної ініціативи.

6. Розробка, маркування туристичних маршрутів Дністровським каньйоном та прилеглих територій, у тому числі маркування екологічних стежок, історико-пізнавальних та науково-дослідницьких маршрутів, оздоровчих та водно-розважальних турів тощо.

7. Видання рекламної поліграфічної продукції: путівників туристичних маршрутів, інвестиційних проектів у туристично-рекреаційній сфері, рекламної, періодичної друкованої та аудіо-відео продукції.

Напрями ландшафтно-містобудівних перетворень з урахуванням оцінки естетичних, екологічних, природно-ландшафтних, природно-кліматичних, соціально-демографічних чинників орієнтовані на формування в прибережній зоні функціонально-різноманітної, соціально-адаптованої, естетично привабливої та стійкої рекреаційної функції.

Раціональне використання туристичного потенціалу є стратегічним напрямом вирішення соціально-економічних проблем регіону, що в кінцевому випадку забезпечить створення нових робочих місць й підвищення рівня якості життя місцевого населення.

Друга запропонована концепція полягає в організації та функціонуванні кластерів у сфері туризму та рекреації, які є позитивними чинниками для регулювання діяльності територіально-рекреаційної системи, що має великий

вплив на підвищення ефективності управління туристичною і курортно-рекреаційною сферою регіону.

Роль туристично-рекреаційних кластерів особливо зростає в умовах нерозвинутості туристичної інфраструктури, недостатньої поінформованості туристів, нераціонального використання рекреаційного потенціалу тощо.

Основною метою створення рекреаційно-туристичних кластерів є:

1) посилення конкурентоспроможності рекреаційно-туристичної сфери регіону та диверсифікація рекреаційних та туристичних послуг;

2) підвищення ефективності управління туристичною і курортно-рекреаційною сферами;

3) збільшення впливу на економіку регіону та зміцнення регіонального економічного потенціалу;

4) задоволення соціальних потреб населення не тільки регіону, а й всієї країни у послугах лікування, профілактики, реабілітації, оздоровлення, відпочинку тощо.

Рекреаційно-туристичні кластери можна вважати одним із найбільш перспективних напрямів відродження туристично-рекреаційної інфраструктури та загального піднесення економічного рівня регіону.

Запропоновані організаційні основи створення і функціонування рекреаційно-туристичного кластеру передбачають об'єднання фірм і організацій не тільки тих сфер господарського комплексу регіону, що виробляють та надають рекреаційні та туристичні послуги (готельне, ресторанне господарство, транспорт тощо), а й супутніх галузей (харчова та легка промисловість, сільське господарство, виробництво сувенірної продукції, комунальне господарство та ін.).

Висновки

У результаті викладених вище досліджень запропоновано моделі розвитку структуроутворюючих систем прибережної території р. Дністер з урахуванням можливостей екологічного оздоровлення середовища, містобудівні та екологічні регламенти їх використання з урахуванням рекомендацій з режимного зонування територій і необхідних ландшафтно-містобудівних перетворень в кожній зоні. Запропоновано типологію громадських рекреаційних просторів в прибережній зоні Дністровського каньйону і нові категорії типологічної диференціації, що відображають провідну роль соціального фактора у формуванні структури рекреаційних просторів.

Створення туристично-рекреаційного кластеру, покликаною забезпечити розвиток різноманітних видів туризму та поглибити співпрацю дотичних до нього закладів, установ та організацій з метою раціонального використання

природно-рекреаційних та культурно-історичних ресурсів Дністровського каньйону.

Література

1. Василюшин Я.В. Удосконалення використання рекреаційної мережі території Дністровського каньйону / Я.В.Василюшин // Матеріали ХХІХ Міжнародної науково-практичної конференції “Інноваційний потенціал світової науки – ХХІ сторіччя”, м. Запоріжжя, 2014. – Т.2. – С. 16-17.

2. Веркалець І.М. Архітектурно-урбаністична концепція екорекреаційної мережі р.Дністра / І.М.Веркалець // Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник. – К.: КНУБА, 2012. – Вип.46. – С. 103-108.

Абстракт

In the article the concept for the structural and functional architectural planning and reorganization of the Dniester Canyon area, based on the ideas and proposals of landscape and spatial organization of recreational structures and functioning of territorial recreation systems.

Keywords: Dniester Canyon, tourism and recreation system, landscape and spatial organization Eco recreational network

Анотація

В статті пропонуються концепції для структурно-функціональної і архітектурно-планувальної реорганізації території Дністровського каньйону, базуються на ідеях і пропозиціях ландшафтно-просторових організацій рекреаційних образів і функціонування територіально-рекреаційної системи.

Ключевые слова: Дністровський каньйон, туристично-рекреаційна система, ландшафтно-просторова організація, екорекреаційна мережа.

УДК 730

Я.В. Василюшин

к.т.н., професор, директор Інституту архітектури, будівництва і туризму Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕСТЕТИЧНОГО УПОРЯДКУВАННЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЛАНДШАФТІВ

Анотація. У статті обґрунтовано основні напрями та підходи дослідження естетики архітектурно-ландшафтного середовища. Подано прикладні реалізації